

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/32/2015
Identifikačné číslo spisu:	6211010331
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6211010331.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu, na neverejnom zasadnutí 23. júna 2015 v Bratislave o dovolaní obvineného D. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 10. decembra 2014, sp. zn. 3 To 121/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného D. O. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 25. augusta 2014, sp. zn. 9 T 138/2011, bol obvinený D. O. uznaný za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák. a prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 21. 09. 2011 asi o 13.15 hod. v kancelárii č. 22 v budove Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš požiadal Mgr. H. Q., nar. XX. XX. XXXX, pracovníka tohto úradu, aby mu požičal peniaze na autobus, poškodený zo svojej peňaženky vybral bankovku v hodnote 5,- Eur a podal ju obžalovanému, obžalovaný mu z ruky vytrhol peňaženku, obsah tejto vysypal na stôl a odcudzil poškodenému 62,- Eur, z pracovného stola poškodeného odcudzil 2 USB kľúče a slúchadlá od mobilného telefónu, obžalovaný potom zo skrinky zobral malú tašku poškodeného, obsah ktorej tiež vysypal na stôl, keď poškodený bránil obžalovanému v odcudzení tašky, obžalovaný ho niekoľkokrát odsotil, obžalovaný zobral občiansky preukaz poškodeného a povedal, aby nekričal, lebo už vie, kde poškodený býva, a ak to ohlási na políciu, zbije ho, obžalovaný potom zo skrinky zobral tašku z PVC, v ktorej mal poškodený osobné veci, poškodený bránil obžalovanému v odcudzení tejto tašky, obžalovaný ho udrel do hrude rukou, potom z pracovného stola odcudzil pečiatky, kancelárske potreby a mobilný telefón, poškodený obžalovanému vytrhával odcudzené veci z rúk, keď poškodený bránil obžalovanému v úteku, chytil ho za krk a odsotil, kopol tiež poškodeného do brucha a povedal, že ak poškodený neprestane kričať, pôjde za jeho nadriadenými a povie, že mu dával sexuálne návrhy, ďalej mu povedal, že má vo vrecku nôž a že ho doreže, obžalovaný potom z kancelárie ušiel, odcudzením dvoch USB kľúčov, slúchadiel od mobilného telefónu a hotovosti 62,- Eur obžalovaný spôsobil poškodenému škodu

vo výške 80,- Eur, poškodený utrpel odreninu a krvný výron v oblasti pravej kľúčnej kosti a pomliaždenie s krvným výronom pod ľavým rebrovým oblúkom a akútnu stresovú reakciu - úzkostne depresívny syndróm s pracovnou neschopnosťou do 06. 10. 2011.

Za to bol odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2 a § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bol pre výkon trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia (vo vyhotovení rozsudku a v jeho rovnopisoch sa nesprávne uvádza aj ustanovenie § 51 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. týkajúce sa možnosti podmieneného odkladu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom).

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. bola obvinenému uložená povinnosť nahradiť poškodenej zdravotnej poisťovni Dôvera a.s., Cintorínska 5, Nitra škodu vo výške 7,70 eur.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený D. O. v zákonnej lehote odvolanie, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením z 10. decembra 2014, sp. zn. 3 To 121/2014, podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Proti citovanému uzneseniu krajského súdu podal obvinený D. O. dovolanie založené na dovolacích dôvodoch uvedených v § 371 ods. 1 písm. h/ a i/ Tr. por., z ktorých prvý predpokladá, že bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa a druhý, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V súvislosti s ostatne označeným dovolacím dôvodom (podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) uviedol, že sa vierohodným spôsobom nepreukázalo, že by pod hrozbou iného násillia nútil poškodeného, aby niečo opomenul a že tak mal konať z osobitného motívu. Súd pri svojej úvahe vychádzal len z výpovede poškodeného, ovšem nezohľadnil tú skutočnosť, že poškodený ovplyvnený incidentom preháňal, resp. skresľoval udalosti a že jeho vnímanie celkovej situácie mohlo byť neobjektívne. Pri tomto druhu krádeže páchateľ použil násillie alebo hrozbu bezprostredného násillia až po tom, čo sa zmocnil cudzej veci, čím podľa názoru súdu sledoval cieľ uchovať si vec pred vlastníkom alebo inou osobou. Použitie hrozby násillia slúži páchateľovi na prekonanie kladeného alebo očakávaného odporu poškodeného.

Všetky uvedené okolnosti súd vyhodnotil nesprávne, keď klasifikoval jeho údajné správanie ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák. V danom prípade však nejde o súbeh trestných činov, nakoľko jeho konanie bolo subsumované ustanovením § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák., kde je hrozba bezprostredného násillia vyjadrená už v základnej skutkovej podstate trestného činu krádeže, a teda ide o faktickú konzumpciu skutkových podstat.

Jeho konanie bolo nesprávne právne posúdené aj ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., pretože absentuje jeho úmysel spôsobiť poškodenému ublíženie na zdraví. Na pričítanie následku nestačí nedbanlivosť, pričom ublíženie na zdraví z nedbanlivosti a drobné úmyselné ublíženie na zdraví, ktoré nedosahuje intenzitu ublíženia na zdraví sa postihuje ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. b/, d/ zákon č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. bol podľa názoru obvineného naplnený tým, že súd na rozdiel od jeho skorších rozsudkov z 27. júna 2013 a 19. decembra 2013, zrušených odvolacím súdom nepoužil aj poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že trestný čin spáchal vo veku blízkom mladistvým, ale len jednu takú okolnosť spočívajúcu vo vedení riadneho života pred spáchaním trestného činu a zároveň prihliadal na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., že spáchal viac trestných činov a ďalej tým, že nebolo aplikované ustanovenie § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e/ Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

Obvinený D. O. z uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa opierajú dôvody dovolania, aby zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš vo vyjadrení k podanému dovolaniu poukázal na konkrétne skutkové zistenia a dôkazy odôvodňujúce právne posúdenie konania obvineného aj ako zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. a prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. d/ Tr. zák. túto nebolo možné použiť, lebo vek obvineného nemal vplyv na jeho rozumovú alebo vôľovú spôsobilosť (nevyhnutné alternatívne podmienky použitia označenej poľahčujúcej okolnosti), keďže obvinený konal opakovane cieľavedome. Tým bola vylúčená aplikácia § 38 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. je určená základná trestná sadzba od štyroch do desiatich rokov.

Z uvedených dôvodov navrhol prokurátor dovolanie obvineného D. O. odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (v danom prípade odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené obvineným D. O. uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. h/ a i/ Tr. por., ktorými bol dovolací súd v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. viazaný.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. z jeho dikcie vyplýva, že vo vzťahu k zistenému skutku je možné dovolaním namietat' výlučne právne chyby v tom zmysle, že zistený skutok bol nesprávne právne kvalifikovaný. Popri chybách, ktoré sa týkajú právneho posúdenia skutku možno v rámci tohto dovolacieho dôvodu vytýkať tiež iné nesprávne hmotnoprávne posúdenie. Rozumie sa ním zhodnotenie otázky, ktorá nespočíva priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale v právnom posúdení inej skutkovej okolnosti majúcej význam z hľadiska hmotného práva.

Uvedený dovolací dôvod vylučuje ale námietky skutkové, čo znamená, že dovolací súd nie je oprávnený skúmať a hodnotiť správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu, preverovať dostatočnosť vykonaného dokazovania a tiež správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok samotný alebo iná okolnosť boli správne právne posúdené v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Revízia skutkových zistení podľa tohto dovolacieho dôvodu je v dovolacom konaní vylúčená.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací preto nemohol prihliadať na námietky obvineného D. O. skutkovej povahy, spočívajúce v tvrdení o nepreukázaní tej časti jeho konania, ktorá spočívala v nútení poškodeného pod hrozbou najmä násillia, ale aj inej ťažkej ujmy (ohrozenie pracovnej pozície poškodeného oznámením jeho nadriadenému, že obvinenému dával sexuálne návrhy, ktorá hrozba mala nepravdivý základ), aby niečo opomenul, resp. strpel (odcudzovanie vecí bez kladenia odporu), pretože

ide o námietky vecne stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu.

Právna námietka obvineného, že jeho konanie je vylúčené kvalifikovať aj ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v dôsledku jeho faktickej konzumpcie ustanovením § 212 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák. je nedôvodná.

Dovolať si zjavne neuvedomil, že tzv. faktická konzumpcia je dôvodom vylučujúcim jednočinný súbeh trestných činov (t.j. stav kedy jedným a tým istým skutkom bolo naplnené viac skutkových podstat trestných činov) vtedy, ak jeden trestný čin je prostriedkom relatívne malého významu v porovnaní so základným trestným činom alebo vedľajším, málo významným produktom základného trestného činu.

Konanie obvineného D. O. spočívajúce o nútení poškodeného, aby niečo opomenul, je ale iným, odlišným konaním od konania spočívajúceho v zmocnení sa cudzej veci, ktorú má iný na sebe alebo pri sebe a spočívajúceho v pokuse uchovať si takú vec násilím alebo hrozbou bezprostredného násilia, pričom také konanie predstavuje nový skutok a to bez ohľadu na to, že ide o konanie bezprostredne súvisiace s dokončovaním trestného činu krádeže.

So zreteľom na uvedené je úvaha o faktickej konzumpcii vylúčená, pretože táto sa môže uplatniť iba ak ide o jednočinný súbeh trestných činov a nie v prípade viacčinného nerovnorodého súbehu ako tomu je v prejednávanej veci v prípade trestných činov krádeže a vydierania.

Iná situácia je pokiaľ ide o pomer trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., kedy jednočinný súbeh týchto trestných činov je možný.

V posudzovanej veci konanie obvineného bolo nesprávne kvalifikované aj podľa odseku 1/ ustanovenia § 212 Tr. zák. (nedošlo ku vzniku malej škody a zároveň boli naplnené znaky samostatnej skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák.), takže v prípade trestného činu krádeže malo ísť len o ostatne uvedené právne posúdenie. Napriek tomuto zisteniu však nemožno konštatovať naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., lebo uvedené pochybenie zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (§ 371 ods. 5 Tr. por.), keďže trestné činy krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. a podľa § 212 ods. 2 Tr. zák. sú rovnako trestné. Prisvedčiť treba aj tej námietke dovolaťela, že následok v podobe psychickej traumy poškodeného, majúcej za následok pätnásťdňovú práceneschopnosť poškodeného, nie je pokrytý jeho úmyselným zavinením, čo vylučuje naplnenie znakov dokonaného prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. Pri správnom použití zákona však ide o pokus uvedeného prečinu, a to s ohľadom na zistený spôsob útoku na poškodeného, zahrňujúci aj kopnutie tohto do brucha. Aj v tomto prípade nie je dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. naplnený, lebo pokus trestného činu je trestný podľa trestnej sadzby ustanovenej za dokonaný trestný čin (§ 14 ods. 2 Tr. zák.).

Čo sa týka námietky nezohľadnenia všetkých poľahčujúcich okolností treba uviesť, že otázka zisťovania, resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmavania dovolacím súdom v prípade, že tento koná na základe dovolania obvineného (pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. mája 2014, sp. zn. 6 Tdo 56/2013, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky v čiaske 2/2015 pod číslom 18). Námietka nepriznania všetkých poľahčujúcich okolností, menovite tej, že obvinený spáchal trestný čin vo veku blízkom mladistvým, preto nezakladá žiadny z obvineným uplatnených dovolacích dôvodov.

Ak by ale súd vo výroku nepadnutého rozsudku konštatoval danosť niektorej takej okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale by ju nevzal do úvahy pri ukladaní trestu, pri úprave trestnej sadzby tak ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až 4 Tr. zák., išlo by o skutočnosť, ktorá by za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Tr. por. mohla znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. z dôvodu nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému D. O. nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedeného ustanovenia a trest vymeral v rámci nezníženej trestnej sadzby (v danom prípade ide o dolnú hranicu štyri roky, v ktorej výmere bol obvinenému aj uložený trest), nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestné činy, z ktorých bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. nezakladá žiadny dovolací dôvod (viď stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5, uverejnené v čiaske 1/2011 Zbierky stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

Z uvedených dôvodov pre nesplnenie dovolacích dôvodov, ktoré obvinený D. O. uplatnil vo svojom dovolaní, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.